

Valtiovarainministeriö
VM157:00/2018
VM/1756/03.01.00/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi Kevasta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan lisättäväksi Kevasta annettuun lakiin säännökset riskiarviosta ja työkyvyttömyysriskin vähentämiseen liittyvistä tehtävistä. Ehdotetut säännökset eivät esitetystä muodostaan turvaa Kevan riskienhallintaa tai edistä työkyvyttömyysriskin hallintaa. Kevaa koskevaa sääntelyä on vietävä kaikilta osin kohti työeläkeyhtiöiden sääntelyä. Hallituksen esitysluonnos ei johtaisi yhtenäistämiseen. Se uhkaa monimutkaistaa eläkejärjestelmää, lisätä sen kustannuksia ja aiheuttaa kilpailuhäiriöitä työhyvinvointisektorille.

Riskiarvio

Esitysluonnoksen mukaan Kevan olisi laadittava säännöllisesti riskiarvio sen toimintaan olennaisesti vaikuttavista riskeistä ja näiden hallinnasta, sekä päivitettävä sitä riskien oleellisesti muuttuessa. Työeläkevakuutusyhtiöiltä edellytetään riskiarvion lisäksi vakavaraisuusarviota. Esitysluonnokseen pitäisi myös lisätä velvoite vakavaraisuusarvion tekemisestä, koska Kevan eläketurvan toimeenpano vastaa pitkälti työeläkevakuutusyhtiöiden toimintaa.

Vakavaraisuussääntely ei koske Kevaa, koska Kevalla ei ole muodollista eläkevastuuta. Kevan eläkevastuurahasto on poikkeuksellisesti luonteeltaan eläkemaksun tasaukseen tarkoitettu puskurirahasto. Eläkejärjestelmän riskienhallintaa parantaisi, mikäli Keva seuraisi vakavaraisuuttaan työeläkeyhtiöiden tavoin. Keva on eläkevakuuttajista sijoitusvarallisuudella mitattuna suurin. Työeläkeyhtiöitä kevyempi sääntely ei ole perusteltua.

Työkyvyttömyysriskin vähentäminen

Esitysluonnos ehdottaa työkyvyttömyysriskin vähentämiseen liittyvän toiminnan lisättäväksi Kevan lakisääteisiin tehtäviin. Kevalla voi olla työuriin liittyvän tietopohjansa myötä perusteltu rooli työnantaja-asiakkaiden auttamisessa esim. strategisen työkykyjohtamisen osalta, mutta esitysluonnoksen määrittely jättää Kevan työkyvyttömyysriskin vähentämiseen liittyvän roolin aivan liian laveaksi.

Esitysluonnoksen 2 §:ssä ei tarkenneta, mitä työkyvyttömyysriskin vähentämiseen liittyvä toiminta on. Kyseisen pykälän perustelutekstissä todetaan, että ”tehtävät liittyvät työn ja

työpaikan kehittämiseen sekä henkilöstön työkykyä tukeviin toimiin” ja että Keva tarjoaisi ”nykyistä -- vastaavia työkykyjohtamiseen, työkyvyn tuen prosessien kehittämiseen ja työkyvyttömyyskustannusten vähentämiseen liittyviä palveluita”. Perustelutekstissä todetaan vielä, että ”palvelumuotoina olisivat nykyistä vastaavasti konsultointi, koulutus, työpajat, tutkimuspalvelut, työelämän kehittämisrahoitus, digitaaliset palvelut sekä yhteiskehittämisen- ja verkostopalvelut”.

Perustelutekstissä listataan hyvin laaja palvelumuotojen luettelo, mikä mahdollistaa käytännössä lähes minkä toiminnan hyvänsä, joka voidaan jollain tavalla nähdä työkyvyttömyysriskiä vähentäväksi. Edellä mainitusta lainauksesta nähdään, että perustelutekstissä viitataan myös ”nykyistä vastaaviin palveluihin”. Esitysluonnoksen nykytilan arvion mukaan Kevan nykyistä toimintaa ja palvelutarjontaa on mm. työssä jatkamisen mahdollistamisen palvelut, työkyvyttömyyskustannusten hallinnan keinoin liittyvät palvelut, työkyvyn edistämisen verkostoissa toimiminen, tutkimustoiminta, ammatillinen kuntoutus, kehittämishankkeiden rahoitus ja viestinnällinen tuki.

Edellä todetun valossa esitysluonnos mahdollistaa Kevalle lähes rajattoman toimivallan työkyvyttömyysriskin vähentämiseen liittyvässä toiminnassa. Keva voisi siis tuottaa tai rahoittaa eläkkeenmaksajien rahoilla monipuolisen valikoiman palveluja, joita on tarjolla markkinoilla. Markkinahäiriköinnin vaara on ilmeinen.

Keva kuitenkin vertautuu työeläkevakuutusyhtiöihin, jolloin on loogista, että sille sallitaan samanlaiset mahdollisuudet työkyvyttömyysriskin hallintaan kuin työeläkeyhtiöille. Esitysluonnos ei kuitenkaan vie sääntelyä lainkaan työeläkeyhtiöitä vastaavalle tasolle. Kevalle esitetään selvästi laajempia ja epäselviä valtuuksia työkyvyn hallintaan ja sen kehittämiseen. Esitysluonnoksessa korostetaan, ettei Kevan palvelutarjontaa ole tarkoitus muuttaa. Esitysluonnoksen muotoilu kuitenkin sallii Kevan voimakkaan laajentumisen eläketurvan toimeenpanosta työhyvinvointitoiminnan ja työterveyspalvelujen alueelle.

Kevan laajentuminen muille toimialoille eläkkeenmaksajien rahojen turvin olisi pois eläketurvan toimeenpanosta. Tämä ei voi olla eläkelaitoksen tehtävä, eikä eläkkeenmaksajan tai julkisella sektorilla työssäkäyvän etu. Työkyvyttömyysriskin vähentämistoiminta tulisi rajata esitysluonnoksessa tiukasti työeläkeyhtiöitä vastaavalle tasolle.

Työkyvyttömyysriskin vähentämiseen liittyvä toiminta on erittäin tärkeää työurien pidentämisen näkökulmasta. Esitysluonnos ei kuitenkaan tuo lainkaan lisäarvoa nykytilaan. Päinvastoin, Kevan rooli hämärtyisi ja vaikutukset voisivat olla vakavat. Esitysluonnos ei veisi Kevan sääntelyä työeläkeyhtiöiden rinnalle. Edellä mainituista syistä Hyvinvointiala ry ja Lääkäripalveluyritykset ry katsovat, että esitys on palautettava valmisteluun.

LAUSUNTO

Kunnioitavasti,

Ulla-Maija Rajakangas
toimitusjohtaja
Hyvinvointiala HALI ry

Ismo Partanen
toiminnanjohtaja
Lääkäripalveluyritykset LPY ry

Lisätietoja:

Joel Kuuva

talous- ja veroasiantuntija

Hyvinvointiala HALI ry

joel.kuuva@hyvinvointiala.fi

p. 050 414 6444